

عنوان مقاله:

درآمدی بر نظریه ی شخصیت حقوقی در فقه امامیه

محل انتشار:

هشتمین کنفرانس بین المللی مطالعات حقوقی و قضایی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

سیدعلیرضا امین - طلبه سطح سه حوزه علمیه قم، کارشناسی ارشد فقه و حقوق دانشگاه علامه طباطبایی

خلاصه مقاله:

به دنبال تغییر جوامع، مفاهیم حقوقی نیز مشمول تطور قرار می گیرند. تحولات جوامع بشری در دو سده ی اخیر سبب شد که تکیه بر اختیارات و تصمیمات فردی از زندگی بشر رخت بندد و نهادها و فرآیندهای سازمان یافته ای با عنوان اشخاص حقوقی، بنیان های سیاسی و اقتصادی جوامع را شکل دهند. پیرو موجودیت شخص حقوقی، بحث در مورد قابلیت آن برای تملک اموال، مشغولیت ذمه، جبران خسارت و اعمال مجازات های کیفری، میان فقهاء و حقوق دانان مسلمان مطرح گردید. چنان چه دلیلی بر اعتبار شخصیت حقوقی یافت نشود، طبق اصل اول، محکوم به بطلان خواهد بود و بالتبع تعاملات اجتماعی و اقتصادی بسیاری از نهادها، با ابهام جدی مواجه خواهد شد. از این رو کشف مقتضای ادله ی شرعی در این خصوص، اهمیت می یابد. لذا شایسته است به روش توصیفی- تحلیلی قابلیت طرقی از قبیل بناء عقلاء، عمومات و اطلاقات، عدم تطبیق بر منهیات شرعی کاشف صحت امور عقلایی، تلازم ارتکازی عقلاء نسبت به شئون مختلف ملکیت، ولایت فقیه و قواعدی همچون تفویض، عدم اختلال نظام و عدم تزییع حق آحاد به منظور تصحیح شخصیت حقوقی در شریعت، بررسی گردد. نتیجه حاکی از آن است که هرچند که برخی از این روشها به خودی خود ممکن است از دیدگاه برخی برای اثبات مشروعیت مطلق شخصیت حقوقی راه گشا نباشد، اما در تصحیح شخصیت حقوقی به صورت فی الجمله کارساز است. ضمن آنکه تراکم ظنون حاصل از مجموع این طرق، اعتبار شرعی بالجمله شخصیت حقوقی را به دنبال خواهد داشت.

کلمات کلیدی:

شخصیت حقوقی، بناء عقلاء، سیره مستحدثه، عمومات و اطلاقات، ولایت فقیه، اختلال نظام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1326645>

